

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thronus Dei Maria Deipara

Spinelli, Pietro Antonio

Coloniæ Agrippinæ, 1696

Ad reverentiam erga Deiparam quænam excitent, n. 8

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46853)

Deidolis prædita, vt cap. 4. §. 6. & 12. copio-
sè diximus; à nobis omni affectu erit diligenda
imò ipse Deus ex Psal. 44. *Concupiuit deo-
coram eius;* & ita illam diligit, vt Cant. 4. *suum
amorem metaphora vulneris explicet: Vul-
nerasti, inquit, cor meum soror mea sponsa:* quo
autem amore plerique erga Virginem flagrant,
ex superiori capite facile colligi potest,
aliqua tamen exempla hic attexere non gra-
uabor.

Psal. 44.
Cant. 4.

Exempla
vorum qui
Virginem
amarunt.

De S. Gerardo Martyre, & Episcopo Cana-
diensi in Hungaria apud Surium 24. Septem-
bris hæc legimus: *Si quis, inquit, rem ab ipso
uentam petret per nomen Matris Christi, mox eo
audito lachryma perfundebatur, & cum in gra-
tiam humanissimè recipiebat, Alexander Alen-
sis, vt scribit S. Antoninus 3. part. hist. tit. 24. c. 8*

Alensiu.
S. Antoni-
nus.

§. 1. cum esset insignis Doctor Parisiis, & ex
singulari ad Virginem deuotione, nihil se ne-
gaturum eius amore quidquam postulanti vo-
uisset, à quodam Fratre ex ordine Minorum,
Virginis amore rogatus, vt illum Ordinem
ingrederetur, quamuis tanta, & tam inopina-
ta petitione territus: à Deo tamen intus per-
motus, se id illico facturum statim respondit,
idque Virginis amore & opere præstitit; & or-
dinem illum mirum in modum sua doctrina
illustrauit. Quantum autem profuerit Carolo
filio S. Brigittæ, in vita sua dixit esse Virginem,
declarauit singulare beneficium, quod à Vir-
gine in morte accepit, cum à dæmonis tenta-
tionibus eum protexit, ac liberauit, quod supra
cap. 24. retulimus, & infra in hoc capite refe-
remus.

Alexand.
Alensiu.

ubi ne-
gabat per
Virginem
amorem
aliquid
perenti-
bus.

Carolus
filius S.
Brigittæ.

De quodam etiam Religioso B. Virginis
studio narratur in speculo exempliorum dist.
9 exempl. 84. cum in extremo vitæ suæ ex a-
B. Virginis spectu duorum terribilium dæmonum, qui ad
cum rapiendum parati erant, pra timore ita
extra se factus esset, vt horribiliter clamans di-
xerit: *Maledicta hora, in qua religiosus factus fui:*
mox adueniente Virgine beatissima, effugatis
dæmonibus, ea visa, spè de sua salute concepit,
& serena facie dixit: *Benedicta hora, qua intraui
in ordinem, & benedicta Mater Christi, quam
semper dilexi:* quæ cum narraisset fratribus, qui
coram astantibus, & cum lachrymis pro eo ora-
bant, feliciter quieuit in Domino. Hoc ipsum
refert sanctus Antoninus 3. part. histor. tit. 23.
cap. 1 §. 6. & addit Religiosum hunc fuisse ex
Ordine Prædicatorum in Anglia, vocatumq;
Alanum.

Specul.
Exempl.
Dæmones

B. Virginis
quidam à
dæmonum

molestiis
in extre-
mo vita
tempore
liberatus.

S. Antoni-
nus.

Alanum.

S. Hedwigis Ducissa Poloniæ, vt in fine eius
vitæ apud Surium 15. Octobris habetur, cre-
brò Imaginem quandam Desparæ apud se
ferte viuens solebat, & cum ea tumultata est:
quæ tribus digitis sinistrae manus moriens, ita
eam strinxerat, vt commodè inde auelli non
posset. sed anno 1263. post 25. fere annos ab
eius obitu, referato sepulchro, cum ossa facii
corporis transferenda eleuantur, consum-
ptis carnibus, & membrorum compage soluta,
tres illi digiti inuenti sunt prorsus inte-
gri, & incorrupti, & intra illos Imago Despa-
ræ: cerebrum quoque inuentum est recentissi-
mum, & ex capite liquor instar olei suavissimi
odoris erumpebat, quæ amorem, ac deuotio-
nem eius erga Virginem Deo maxime gratam
fuisse testantur.

S. Hedwigis
Ducissa
Poloniæ
Stritus.

Eiusdem
cerebrum,
ac digiti
tres in Des-
paræ ho-
noris post
obitum in
corruptis
seruantur

AD REVERENTIAM ERGA
Desparam: qua nam exci-
tant.

SECUNDVM quod ad Virginis deuotionem
spectare diximus, illud est, vt & reueren-
tiam, & honorem tum corde, tum corpore ei
exhibeamus quàm maximum: licet autem in
rigore reuerentia ex sancto Thoma 2. 2. qu.
103. artic. 1. ad 1. non sit idem, quod honor;
tamen in nostro proposito in idem fere reci-
dunt. Reuerentia enim ex 2. 2. quæst. 81. art. 3.
ad 2. & quæst. 104. art. 2. ad 4. directè respicit
personam excellentem. Honor autem ex eod-
dem 2. 2. quæst. 103. artic. 1. est quoddam si-
gnum, & testificatio excellentiæ eius, qui ho-
noratur. imò ex Diuo Thoma reuerentia est
primò motiuum ad honorandum aliquem,
vel ore pronunciendo excellentiam eius, vel
corporis inclinatione, muneribus, imaginibus,
& huiusmodi alijs. Aristoteles verò in 1. Rhe.
Aristote-
les quid de
honore
dicat.

Reueren-
tia, & ho-
nor quid
sint.

D. Thom.

benefica estimationis est signum:
honorantur autem merito. Et quidem in
primis, qui beneficium dederunt, & qui bene-
ficium dare possunt; beneficium vero est, quod
pertinet ad salutem, & ad ea, qua causa
sunt, vt simus, aut ad diuitias, aut ad aliquod
aliorum bonorum, quorum non est facili compa-
ratio, aut omnino, aut in eo loco, aut aliquando:
multis enim ex rebus etiam, qua parua videntur,
honorem adipiscuntur. verum loca, & occasiones

R 77 2

CAN-

Honor quibus rebus exhibetur

Virgo praecipua reuerentia digna.

3. Reg. 2.

S. Bernardinus.

Eccles. 3.

Damasc.

Hippol.

August.

Bernard.

Eccles. 15.

causam afferunt. Partes autem honoris sunt sacrificia, monumenta, & veribus, & sine veribus pramiis, luci, praefessiones, sepulchra, stantia, vicus publici, & quibus Barbari vivuntur, ut adoratio- nes, conspectus emutationes, munera qua apud singulas gentes pretiosa sunt. haec Aristoteles: quibus verbis docet rationes, quae ad honorem a liciti impendendum movent, & quibusnam rebus honor exhibeatur, de quibus infra ca. 37. vbi de obsequiis erga Virginem agemus.

9 His positis perspicue apparet quantum honor, quantaque reuerentia Deiparae sit exhibenda, quam Christus ipse in terris olim sic honoravit, ut ei subditus esse voluerit, & nunc in caelis honorat cum ad dexteram suam eam collocarit. quod longe ante figuratum vide-

mus 3. Reg. 2. in Bethabea matre Salomonis, cui Salomon ad se venienti omni honoris significatione occurrit, eamque dignissimo loco excepit. sic enim de Bethabea legimus: Surrexit Rex in occursum eius, adoravitque eam, & sedit super thronum suum, positusque est thronus matris Regis, qua sedit ad dexteram eius: quae omnia figuram fuisse honoris, quem Deiparae deien Christus, docet sanctus Bernardinus

Senensis tomo 3. sermone 11. artic. 2. eaque singillatim expendit. & cap. 2. peculiariter animadvertit verbis illis: Adoravit eam, significati reuerentialem filialem, qua matrem dignissimam Christus honorat. scimus enim illud Eccleasist 3.

Sicut qui thesaurizat, ita & qui honorat matrem suam. quod a Christo Domino minime est praetermissum in sanctissima matre sua; quam ut ait Damascenus oratione 1.

de dormit. Christus bonus legislator, etiamsi legi minus sit subiectus; legem tamen, quam ipse de parentibus honorandis sanxit, expletis honorat. & Hippolitus oratione de sanctificatione: Qui dixit, inquit, Honora patrem, & matrem, ut decretum a se promulgatum obseruaret, omnem gratiam patri, & honorem impendit. Idem habet Augustinus libro de Assumpt.

tomo 9. Ad benignitatem, inquit, Domini pertinet, matrem servare honorem, qui legem non servare venerat, sed adimplere. Bernardus sermone 1. de Assumptione: Quis non credas Dei filium honorare matrem? ideoque potest Deipara merito appellari Mater honorificata. Adhuc in Ecclesia militante eam honorat, cum tota Templi ei dicari, totaque per eam miracula, ac beneficia confert voluerit: ut nemo sit, qui se abscondat a calore eius, Quare Georgius

Nicom. orat. de oblat. Deiparae: Quis honor, inquit, exhiberi poterit puritati Deiparae ex quo respondens, cuius amore captus opifex, ex ea solum construxit tabernaculum, in quo minime recessurus habitare: in quo paterna voluntas est impleta? Quam gloria ei poterit tribui pro merito, cuius superiorem gloriam prater se ostendens creator? O donum, quod nullo potest honore, et par est, affici haec Georgius.

10 Hanc reuerentiam, quam Deiparae debent diximus, declarasse videtur Iacob Patriarcha Genes. 28. cum evigilans de somno, in quo scalam illam a terra ad caelum vique protensam, Angelos item ascendentes, & descendentes per eam, ipsumque Dominum scalam in visum viderat, pauens praedivinitate in mirabilibus haec verba prorupit: Quam terribilis est locus iste? cuius rationem subiicit: Verum non est hic aliud, nisi domus Dei, & porta caeli. quasi dicat iuxta Interpretum sententiam, & praesertim Bernardi sermone 6. de Annivers. Eccles. locus Bernardi iste est omni reuerentia dignus, quem Deus ipse sua quoque praesentia dignatur, cum sit domus Dei, & porta Coeli. Quamvis autem locum hunc Rupertus libro septimo Commentariorum in Genes. capite 24. Ecclesiam Christi, quae erat futura: Bernardus vero loco Bernardi citato sacra Christianorum Tempia praedignata velint; tamen & ipsam Deiparam per locum illum terribilem praecipue quoque intellectam nemo inficiari poterit, qui attentè perpenderit eam esse domum Dei, in qua Deus singulari modo praesens alijs omnibus habitavit, ut patet ex ijs, quae diximus capite quinto eamque per hanc scalam Iacob ex Andrea Cretensi, & Damasceno esse adumbratam, & ab alijs Patribus Scalam Coeli: Portam item Coeli appellatam, quae omnia capit. 16. ostendimus. Quare Andreas Cretensis oratione 2. Haec est, inquit, porta Coeli, de qua Iacob dixit: Quam terribilis est locus iste? verum non est hic aliud, nisi domus Dei, & porta caeli. Cum ergo Deipara propter singularitatem Dei praesentiam in eius utero, atque in eius anima praesens omnibus alijs sit locus ille a Patriarcha Iacob terribilis vocatus; ideoque magna religione, omnique reuerentia, ac tremore colenda est. Verum, quae peculiariter ad hanc erga Virginem reuerentiam nos excitare possunt, multa sunt.

11 Et primum quidem reuerentiam Virginis debemus propter summam eius dignitatem,

Epith. Virg. qua est dignitatem, a dignissima indicat. 3. Reg. Exod. Bonan. 2. Cor. Rom. 5.

Exod. And. Cretens. Damasc. And. Cretens.

Secun. qua ter est fra. Exod. Ephes. Malin.

And. Cretens. And. Cretens. And. Cretens.

And. Cretens. And. Cretens. And. Cretens.

Ejus dignitas, quia mater est Dei. Th. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Virgini dicitur hyperdulia. Bona. Gabriel.

Epitheta Virgini, quae eius dignitatem acratissimam indicant.

Exod. 26.

Exod. 25.

2 Cor. 3.

Rom. 8.

Exod. 34.

Secundo, quia mater est nostra.

Exod. 20.

Ephes. 6.

Malach. 1.

tatem, qua mater est Dei; ratione cujus habet quandam dignitatem infinitam ex Divo Thoma 1. part. quaest. 25. artic. ult. ad 4. & ex alijs, ut dixi capit. 5. ita ut merito ex Mayrone sermone de creatione animae Virgini ei accommodetur illud Sap. 8. *Generositate[m] ejus glorificat contubernium habens Dei*; ideoque etiam ex 2. 2. quaest. 103. artic. 4. ad 2. maxima ei reverentia debetur ex affinitate, quam habet ad Deum: ut propterea hyperdulia, quae est potissima species dulciae, ei conveniat, quod docent Theologi, ut videre est apud Bonaventuram in 3. distincti. 9. artic. 1. quaest. 3. Gabriel. lect. 49. in canonem, & alios: ideoque etiam sedet à dextris filij, & supra omnes puras creaturas evecta, separata[m] ab alijs facit hierarchiam, ut dixi capit. 6. Huc spectant illa, quae Virgini tribuuntur epitheta, quibus tanquam aliquod sacrosanctum omni veneratione dignissimum appellatur. exempli causa Templum Domini, Tabernaculum foederis, Arca testimonij, de quibus plenius supra c. 5. diximus. Quocirca Bonaventura in 1. sentent. distincti. 44. in exposit. text. *Tania*, inquit, *fuit Desparat[ur] dignitas, ut si omnes creaturae quantumcumque ascenderent in gradibus nobilitatis, essent praesentes, omnes deberent reverentiam Matri Dei.* Quod si Apostolus 2. Corinth. 3. ex comparatione Moyli Apostolorum dignitatem, legem Evangelicam, & Christum praedicantium, & habentium spiritus primitias, ita commendat. *Quod si, inquit, ministratio mortis littera deformata in lapidibus fuit in gloria: ita ut non possent intendere filij Israel in faciem Moyli propter gloriam vultus ejus quae evasuat, quo modo non magis ministratio spiritus erit in gloria.* quanto potiori iure supra omnes erit in gloria illa, quae Christum torius Evangelicam gratiae fontem de suis visceribus concepit, & mundo eum edidit? quanta igitur erit illi reverentia, quantus honor ab omnibus exhibendus?

Secundo, reverentiam Virgini debemus, quia mater nostra esse dignatur piissima, & benignissima (ut cap. 17. & sequen. ostendimus) matri autem, & tali, ac tantae matri à filijs singularis honor, & reverentia debetur, ut satis constat Exod. 20. *Honora patrem tuam, & matrem tuam, quod apud Ephes. 6. est mandatum primum in promissione, & ideo Malach. 1. dicebat Dominus, Filii honorat patrem: Si ergo pater ego sum, ubi est honor meus.*

Tertio, quia cum sit Mater Dei verè est Regina nostra, ac Domina omnium in caelo, & in terra, ut cap. 5. ratione, & Patrum testimonijs probavimus: Dominae autem, ac tali Dominae à sermone reverentiam deferendam, ratio ipsa suadet.

Quarto, cum reverentia, & honor excellentiae, ac virtuti debeat ex D. Thoma 1. 2. quaest. 2. art. 2. ad 2. etiam si Virgo sanctissima non esset mater Dei; propter eximiam tamen ejus excellentiam, ac sanctitatem, & propter heroicas virtutes, ac insignes, quibus est exornata, praerogativas (de quibus toto hoc opere diximus, & praesertim cap. 456. & c. 15. & 21.) summa reverentia, summo praerogativis puris creaturis honore prosequenda esset propterea appellatur Iudith 15. *Gloria Ierusalem, latitia Israel, honorificentia populi nostri.* ut cap. 17. dixi, ejusque virtutes praestantissimis typis significantur. Utejus charitas per candelabrum aureum; ejus oratio per Altare thymiamatis, idemque de reliquis virtutibus quemadmodum c. 21. dictum est.

Quinto, si ex Aristotele loco citato honorantur ij, qui beneficia dedere, vel qui dare possunt, seu beneficia sint ad salutem, seu divitias, seu aliquid aliud, quod tamen aliqua ratione facile comparari nequeat: quanta ratione, quantoque honore prosequenda est Virgo sanctissima, à qua tot, tantaque beneficia ad salutem, tum animae, tum corporis retulimus, & per quam tam multa, quam nostris viribus comparari nequeunt, speramus, ut superiori capite diximus? Quemadmodum autem Ioan. 5. *Pater omne iudicium dedit filio, ut omnes honorificent filium, sicut honorificant Patrem: ita filius, ut mater honoretur, gratiarum dispensatricem, & miraculorum effectricem, ut cap. 20. dixi, peculiari ratione eam constituit. Quod etiam terrenis principibus usque venit qui cum honorati quempiam volunt, per eum omnia facile concedunt, ac largiuntur, quem morem secutus est Pharao Gen. 41. cum ab Aegyptij alimenta peterent: ite, dicebat, ad Ioseph, & quicquid ipse dixerit vobis facite. quare Anselmus c. 6. de excel. Virg. *Velocior, inquit, interdum est salus memoratio nomine Virginis, quam invocatio nomine filij, non quod ipsa major, & potentior eo sit, nec enim ipse magnus, & potens est per eam, sed illa per ipsum. Verum quia & si memora invocantis non merentur, ut exaudiantur, me-**

Tertio, quia est Regina ac Domina nostra.

Quarto, propter eius sanctitatem.

Gloria Iudith. 15. Exod. 25. Exod. 20.

Aristot. Quinto, propter accepta beneficia, quae ab ea speramus.

Ioan. 5. Christus per matrem beneficia concecit.

Gen. 41. Anselm. Velox salus invocata in Virgine.

ritas tamen matris intercedunt, ut exaudiat. Ita ex Anselmo, qui id quotidiano experimen- to inter homines confirmat, cum quis propo- sito dominico nomine efficaciter ab alio con- sequitur, quod simpliciter sua prece nequa- quam impetrare possit. Hinc est, quod Sancti omnes etiam precipui eam omni reue- rentia prosequuntur, iuxta illud Psalm. 44.

*Ois Sancti
Virginem
maximè
reuerentur.
Psal. 44.*

Epiphan.

Cyprian.

Vultum tuum deprecabuntur omnes diuites ple- bis quod de Virgine intelligi probauimus cap. 17. & de veneratione, quam illi exhibent om- nes Angeli, plenius diximus cap. 26. imò Vir- go sanctissima, Ab ipso Deo, ut verbis vtar Epi- phanij serm. de Deipara, est in honore habita, tanquam ancilla digna, & mater. & Cyprian. serm. de Christi Natiu. Spiritus sanctus, inquit, seruabat sacrarium suum, hoc est Deiparam, & sanctimonia thalamum honorabat. Igitur, & nos omnem reuerentiam, & honorem Virgini impendamus, ad eius imagines, nomen, lau- des, & similia humiliter caput inclinemus, preces ad eam quam deuotissimè flexis geni- bus effundamus.

*Exempla de
reuerentia
erga Vir-
ginem.
B. Marga-
rita filia
Regis Hun-
garia.*

13. De hac erga Virginem reuerentia plura in Sanctorum historijs relatu digna inueni- untur. De beata Margarita uirgine, filia re- gis Hungariæ apud Surium 28. Ianuarij quæ fuit sanctimonialis ex Ordine sancti Do- minici, & obiit anno 1270. sic scribit Au- ctor eius vitæ. Beatam Virginem Dei matrem præcipuo venerabatur affectu, & vbi cum- que eius videbat imaginem flexis genibus, salutationem Angelicam proferebat. In vi- gilij Natiuitatis Christi, & quatuor solen- nitatum B. Virginis dum in loco capitulari pronuntiabatur diei sequentis solemnitas, deuotionem præferebat admirabilem, prosterne- bat sese, & cum lacrymis orans gratias agebat Deo, in iisdem vigilijs non nisi pane, & aqua vescabatur, in singulis quoque festiuitatibus B. Virginis, ac intra octauas offerebat eidem sanctissimæ Virgini mille salutationes Ange- licas, & ad singulas qualque humi se proster- nebat. hæc ibi.

*S. Gerar-
dus Episc.
in Hun-
garia.
Surium 84
Septemb.*

De S. Gerardo martyre Episcopo Cana- diensi in Pannonia, apud eius vitæ scripto- rem legimus in Surio hæc verba, Ipse S. Ge- rardo auctore ab Hungarica gente non pron-unciatur nomen ipsum matris Dei, sed Do- minam eam vocant, si sit autem pronuncia- tum eius nomen, statim flexis genibus, & demissis in terram capitibus sese inclinant,

atque adeo Pannonia, seu Hungaria à S. rege suo Stephano familia S. Mariæ appellata est hæc ibi.

Sanctè Ecclesia in Rubricis Missalis, quam Missa vis Sacerdotibus proficit, ut in Missa caput Roman. inclinent ad nomen eorum Sanctorum de qui- bus dicitur Missa, ut sit commemoratio, ubi- cunque tamen B. Mariæ nomen pronuntiatur semper caput inclinandum esse iubet; quamuis Missa non dicatur de ea. quod ipsum meritò apud omnes fideles in more positum est, at- que usu receptum; ut ad tantæ Reginæ nomen quacunque occasione prolatum omnes caput reuerenter inclinent.

CONGRATULATIO ERGA DEI- param exercenda.

14. Tertium, quod ad nostram erga Vir- ginem devotionem declarandam fa- cit, actus est intimæ ex animo congratulatio- nis, qui ex amore proficitur. Cum enim amplissima Dei in eam collata dona cogno- scimus, & reliqua quam gloriæ magnitudinem & præstantiam Virginis maximam ostendunt, ex quorum cognitione reuerentiæ effectum in nobis excitari dicimus, accedente amore; quem illi debemus, consequens est, ut etiam intimis præcordijs congaudeamus, seu gra- tuletur: si enim Apostolus Roma 12. inter alia monita Christianis tradita ad indicandam mutuam dilectionem, hoc etiam posuit: *Gaudete cum gaudentibus, & stete cum flentibus, id ipsum inuicem sentientes*, ut scilicet de alio- rum bono gaudeamus, & de aliorum malis do- leamus, idque ex animo non simulatè: hoc e- nim sibi uolunt verba illa: *Id ipsum inuicem sen- tentes*, ut exponit Origenes. & S. Agnes, paren- tibus ad ejus sepulchrum assidue vigilantibus, quadam nocte virginum choro comitata cum apparuisset: dixisse legitur apud Ambros. li- bro 2. epist. 34. edit. Rom. *Congaudete mecum, & congratulamini, quia cum his omnibus lucidus sedes accepi, & illi sum iuncta in caelis, quem in terra postea tota intentione dilexi*; quam verba in ejus officio Ecclesia usurpat: quanto magis Deiparæ, cui tot nominibus tantum debemus, de ejus bonis nobis congaudendum, & gratu- landum est: præsertim quia, ut animaduerit Pelbartus in Stellario par. 2. lib. 2. art. 2. agens de hac cum Virgine congratulatione, oia Vir- ginis gaudia ad nostram pertinent maximam utilitatem: certè S. Thom. 2. 2. q. 28. art. 1. lo- queas

Gaud
bino d
cipiens
et. am

Dens C
de bene
cipi in
param
lata la
siondu

Cuech
mo ad
rechos.

Rom. 2
Luc. 1

Conga
dum in
aliorum
axum.

Origene

Cicilia
Tordos

Missal
Romano